

CONFESSIO

AMBROSIANÆ

LIBER QVARTVS,

IN DECEM CAPITA

DISTRIBVTVS.

CAPVT PRIMVM

De Purgatorio.

Orare, & offerre sacrificium corporis & sanguinis Domini nostri Iesu Christi pro defunctis, Ambrosij aetate vsu receptum fuisse.

DA TE manibus (Valentiniani Imperatoris) sancta mysteria. Pio requiem eius poscimus affectu. Date sacramenta ecclesia mysteria. Animam pia matris oblationibus prosequamur. Extollite populi mecum manus in sancta, ut eo saltem munere vicem eius meritibus rependamus. Nec ego tumulum eius floribus aspergam, sed spiritum eius Christi odore perfundam. Spargant alij plenis lilia calathis, nobis lilium est Christus.

Hortatur populum ut pro anima Valentini supplicent Deo.

Et paullo post:

Beati ambo, si quid mea orationes valebunt. Nulla dies vos silentio praeteribit. Nulla inhonoratos vos mea transibit oratio. Nulla nox non donatos aliqua precum mearum contextione transcurreret. Omnibus vos oblationibus frequentabo. *Tom. 3. in oratione suae de obitu Valentini Imperatoris.*

Perpetuam felicitatem se absque precibus suis precibus Gratiano & Valentino ano mortuis impetraturis confidit.

Tibi nunc omnipotens Deus innoxiam commendo animam, (Satyri) tibi hostiam meam offero, cape propitius ac ferenus fraternum munus, sacrificium Sacerdotis, haec mei iam liba praemitto. *Tom. 3. in oratione suae de obitu fratris.*

Pro anima fratris Satyri saepe offert Deo sacrificium.

*Honorius assi-
tit altari dum
patri Theodo-
sio iusta persol-
ueret.*

Eius ergo principis (Theodosij) & proxime con-
clamauimus obitum, & nunc quadragesimum cele-
bramus, assistente sacris altaribus Honorio princi-
pe: quia sicut sanctus Ioseph patri suo Iacob qua-
draginta diebus humationis officia detulit, ita &
hic Theodosio patri iusta persoluit. *Et post pauca:*

*Perfectâ res-
quem Theo-
dosio precatur*

Conteror corde, quia ereptus est vir qualem vix
possumus inuenire. Sed tamen tu solus Domine in-
uocandus es, tu rogandus, vt eum in filijs represen-
tes. Tu Domine custodiens etiam paruulos in hac
humilitate, saluos facis sperantes in te. Da requiem
perfectâ seruo tuo Theodosio, requiem quam præ-
parasti sanctis tuis. Illò conuertatur anima eius, vn-
de descendit, vbi mortis aculeum sentire non possit,
vbi cognoscat mortem hanc non hominis finem esse,
sed culpæ. *Quod enim mortuus est, peccato mortuus
est, vt iam peccato locus esse non possit. R. Eseruet
autem, vt perfectior renouato munere vita repa-
retur. Dilexi & ideo prosequor eum vsque ad regio-
nem viuorum, nec deserâ, donec fletu & precibus in-
ducam virum quò sua merita vocant, in montem Do-
mini sanctum, vbi perennis vita, vbi corruptelæ nul-
la contagio, nullus gemitus, nullus dolor, nulla con-
fortia mortuorum, vera regio viuentium, *vbi mor-
tale hoc induat immortalitatem, & corruptibile hoc
induat incorruptionem. Magna requies, quæ votum
impleat diligentis, pulcherrima promissio. *Tom. 3. in
oratione de exitu, vita, ac virtutibus Theodosij Imperatoris.*

*Rom. 6.

*Precibus et la-
crymis se ani-
mam demor-
tui Theodosij
inducturum pol-
licetur in mon-
tem sanctum
Domini.
1. Cor. 15.

*Orat pro spiri-
tibus fidelium
defunctorum.*

Rogamus etiâ te sancte Pater pro spiri-
tibus fidelium defunctorum, vt sit illis salus æterna ac perpetua
sanitas, gaudium & refrigerium sempiternum, hoc
magnum pietatis sacramentum. Domine Deus me-
us sit illis hodie magnum & plenum gaudium de te
pane viuo & vero, qui de cælo descendisti, & das vi-
tam mundo de carne sancta & benedicta, agni vide-
licet immaculati qui tollis peccatum mundi. Et po-
tari de fonte pietatis tuæ, qui per lanceam militis de
latere emanauit crucifixi Domini nostri, vt consolati ex-

ti exsultent in laude & gloria tua sancta. Peto Domine clementiam tuam, vt descendat super hunc panem & calicem istum plenitudo diuinitatis tuæ. Descendat etiam Domine illa sancti Spiritus tui inuisibilis forma & incōprehensibilis maietas, sicut quondam in patrum hostias descendebat, qui & oblationes nostras corpus & sanguinem tuum efficiat, & me indignum Sacerdotem tuum doceat tantum tractare mysterium, ita vt placide ac benigne suscipias de manibus meis ad salutem omnium viuorum quàm mortuorum. Tom. 4. preccatione prima

Sacrificiū corporis & sanguinis Christi offerretur pro salute tam viuorum quam mortuorum.

Pro mortuorum salute assidue & solite Deo supplicare, quod Catholici, quia caritatis studium requirit libenter facimus, Caluinus in Epistola ad Franciscum Galliarum Regem scribit, Christiane Lector, Ambrosium nostrum improbare, dum lib. 1. de Abraham patriarcha cap. 9. consuluit, vt officio humanitatis erga mortuos in sepultura defuncti, sineremus eos quiescere. Verum quomodo potuit Ambrosius improbare, quod ipse nō priuatim modo, sed & publice toto orbe spectante fecit, & alios, vt idem facerent, hortatus est? In oratione enim funebri Valentiniāni A. monet Sacerdotes vt animam matris oblationibus prosequantur. Ad populum vero inquit: Extollite populi mecum manus in sancta, vt eo saltem munere vicem eius meritis rependamus. De seipso scribit: Beati ambo, si quid mee orationes valebunt. Nulla dies vos silentio prateribit. Nulla in honoratos vos mea transibit oratio. Nulla nox non donatos aliqua precum mearum contextione transcurrat. Omnibus vos oblationibus frequētabo. Idem officium carissimo suo fratri Satyro, & qui Valentiniāno successit, Theodosio Maiori A. impendit, vt paullo ante ostensum est. Quare ni Ambrosium secus fecisse, vt forte populo placeret, quam senserit, & postea docuerit calumniari velis (quam improbitatem in tātum virum cadere potuisse, nemo, nisi extreme improbus & sceleratus, affirmabit) malitiose agnoscas necesse est à Caluino, istius loci, quem citat, sententiam corrumpi. At consuluit tamen inquis, vt officio humanitatis erga

tuorum.

mortuos in sepultura defuncti, sineremus eos quiescere. Quid si tibi illud liberaliter demus, quod tamen falso ponis (apud Ambrosium enim ea quæ usurpas verba non existant) quid inde conficies? An quicquam illud contra Orthodoxos et eorum pro mortuis orandi consuetudinem faciat? Nihil sane. Mortuos enim quiescere patimur. Nam dum pro vita sancti oramus, dum pro ijs sacra facimus, non turbamus eos, verum pio affectu, ut Ambrosij verbis utar, ijs requiem poseimus. Sed ut quæ vera loci huius, qui nobis opponitur, intelligentia sit, indicare possum, sic ad verbum Ambrosius loquitur: Locus qui sequitur, habet mortem vxoris, fletum mariti, sepultura officium: quibus maritalis affectus probatur. Surrexit, inquit Scriptura, Abraham à mortuo, docemur, ut nò diutius inhereamus mortuis, sed quantum satis officij deferamus. Hactenus Ambrosius. Quis nò iudicabit, modo absque affectu & præiudicio hæc legat, cum non de precibus pro salute mortuorum ad Deum adhibendū, sed de immoderato lætū et fletu loquitur? Quid enim inhere mortuo est aliud, quàm molestissime alicuius mortem ferre? Siquidem qui vehementer amicorum morte cruciantur, ij sepe à funere & sepulcro non patiuntur se diuelli, ac die noctūque isti adherent, ac tantum non humari cum ijsdem optant. Huiusmodi acerbum nimis & irrisum lætū Ambrosius prohibet, & exemplo Abrahami consulit, ut nostrorum ex hac vita decessum non feramus grauius quàm deceat. Is enim dum vxoris obitum, quantum satis erat luxisset, surrexit à mortuo. De fletu itaque & lætū nimio, non de precibus assiduis Ambrosij verba accipienda sunt.

CAPVT SECVNDVM

De Sanctis & eorum prærogatiua.

I. Animas Sanctorum, etiam nunc, ante extremi iudicij diem, regnare cum Christo.

Ego malim de vestro merito melius iudicetis, ut non inter cœtus ferarum, sed inter Angelorum consortia vos credatis futuros, & animos
Animi vbi ex hac vita disce- ex hoc iam vitæ anfractu & terreni corporis collu-
 uione